

ÚJ ÉLET

A MAGYAR ZSIDÓSÁG LAPJA

IV. ÉVFOLYAM, 48. SZÁM.

MEGJELENIK
MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

1948 NOVEMBER 25.
5709 CHESVAN 23.

Akkor kellett volna... Amit Thomas Mann el nem képzelt...

Az alföldi Nagykunság egyik centrumában, ahol a legacélo-
sabb a tisztaügyi buza és a leg-
zsírosabb a televenyiföld, ott
élt a konzervatív zsidóság kis
csoportja és ezeknek maradéka
emléktáblát avatott a zsinagó-
gában a deportációban, a mun-
kaszolgálatban és a gettóban
elpusztult mártírok kegyelvére.
Ez az ünnepség már kiállítás-
geiben is kiemelkedett a többi,
használt gyógyszeriparkozá-
sok közül. Az emléktáblán 180
név szerepel. Kétszáz zsidó lé-
tekből 20 maradt élve! A kis
templom földszinjén és karza-
tán vagy 300 ember szorongott,
közöttük alig 50 zsidó. — Tu-
nyomóan a mártírok elszár-
mazott hozzátartozói, — a
többi részlevő a helyi föld-
műves lakosságból és az intéz-
mények vezetőiből állott.

A felekezeti képviselői nem-
csak elföltek a kegyelmes ün-
nepségre, hanem felszólalni
kiáltottak A meghívott főrabbi
beszéde után a román apál-
pébános és református lelki-
pásztor tartottak nagyszabá-
sú szónoklatot. A beszédek
megrendítették a hallgatóságot.
Az apátpébános szavait össze-
foglaljuk: Egyháza nevében
mely részvételt jelent meg az
ünnepségen, mert a helység leg-
jobbjai estek áldozattá a bar-
barságnak. A kereszténység szé-
gyene Dachau és Auschwitz.
Az emléktábla vádol, miniket
vádol... De nem is voltak ke-
resztények a gyilkosok! Istene-
nek törték össze a sinai do-
táblát, az örök, égi orvócspa-
nosait ebben a templomban

is. Ébernek kell vigyázni, hogy
soha többé az ilyen bűnök ne
ismétlődjenek... — A refor-
mátus pap megtoldotta katolí-
kus kollegája beszédjét: A ke-
reszténységnek nemcsak szé-
gyene mindaz ami történt,
amire az ilyen emléktáblák
emlékeztetnek, hanem a keresz-
ténység csődjét jelentik. A misz-
zionárius térítőknak azt mond-
ják az öklök: nekünk nem
kezd a kereszténység világa,
ahol hatmillió zsidót égettek el.
Nekünk meg culpárm kell. E
főtlán olvasatjuk a város
legközvetlenebb orvosának és
kisgyermekének nevét, ki több-
 ezer anyának segített az anya-
ság legszenvedőbb perceiben, a
birtokos neve, aki a legszociá-
lisabb gazdája volt munkás-
nak, kereskedőké, kik a más
vallásnak templomát segítették
megépíteni, kitüntetésekkel de-
korált rokkant katonáké, kik a
magyar földet védtek, bará-
tainké, kiketől összejártunk,
összeházasodtunk...

*

Igy szóltak a papok beszé-
dei és a nép hangos sirással
kísérte a mondatokat...

Főtisztelendő és nagytisztel-
tetű Urak! Nem gondoljuk,
a gyönyörű beszédek elkész-
tél! Akkor kellett volna így
beszélni a néphez, amikor
közöttük a gyűlölet-mételyt
hintették és mérgezték a ma-
gyar lelkeket! Akkor kellett
volna kiáltni, hogy később ne
kelljen szegyonkezni hűvek
miatt. Amikor a kis tem-
ploomba tereltek a zsidó öre-

Véget nem érő hosszú éve-
ken át, a Pokolbáliek apoka-
liptikus esztendei voltak, vé-
rezte ki agyonsebzett lelkéből
Thomas Mann legutóbbi, bizo-
nyára nem utolsó regényét. Dr.
Faustus a címe, magyarázó
alcíme: „Adrian Leverkühn
német zenésztörzse élete, egy ba-
rájától elbeszélve. „1947-ben
jelent meg, magyar fordítását
még nem láttuk. Nekem
csak most került szívenvéde-
sen lapozó kezembe. Egy a va-
lóságban soha nem élt, fiktiiv,
mégis élő-ző zenész pokolba-
menetelt és mélybeszélését
mondja el egy szintén fiktiiv,
az író agyából született bio-
grafus, bizonyos dr. Zeitblom
Serenus nevezetű, aki Thomas
Mannnak totemiméne és egyben
szócsöve is. A második felében
már a Hitler-Németország széj-
felrobbantásától megbombázott
regénynek méltatása ezúttal
nem tartozik ezekre a hasá-
bokra. A különös és különle-
ges, olykor már kiábrándító
könyvnek mindössze két lap-
jára, a 730-ikra és a 731-re
akarom ráfordítani az olvasó
szemét. A dr. Zeitblom bujt
Mann tragikusan diagnoszi-
zált 1945 áprilisában: az a vas-
tagalu kinzópince, amelyre
Hitler somnambuláló uralko-
raltotta Németországot, össze-
omlott és a német gyalálat
immár nyíltan ocsmánykodik a

felháborodott világ szeme előtt.
Ez a gyalázat bemocskol min-
dent, ami német, a német szel-
lemet, a német gondolatot, a
német szót. Vajjon belegen tö-
redelem-e — löpreng Zeitblom
Mann — annak a kérdésnek
felvetése, hogy a jövőben Né-
metország bármilyen megtele-
sítésében is arra vetemedhet-e,
hogy emberi ügyekben kinyitson
a száját? Német emberek, tíz-
ezren, százezren, olyasmit kö-
vettek el, amittől az emberiség
visszaháborod. Ami valaha né-
met módra élt, itt áll most
mint az utálat és a gonoszság
példaképe.

Nemes Thomas Mann, aki
világpolgárságod mellett néme-
tek németek voltak és még ma
is az vagy, 1947 végén adta
ki ezeket a sorokat. Azóta be-
 kellett látnod, hogy tévedtél.
A németeket jól ismerted meg,
de a világot nem. A legtöbb
német megmaradt náciának,
csak a vak nem látja. Már is-
mét olyan pökhendi, mint Hit-
ler alatt volt, vakmerően bele-
szól mindenbe, fűde franciát
és angolország részről olyan el-
néző, megértő, dédelgető há-
námódokban részesül, amelyet
egy olyan nagyszerű elneve, mint
Thomas Mann, másfél éve,
amikor befejezte regényét, bi-
zony képtelen lehetetlenségnek
tartott. Mann a nagyvilágnak
a legszenvedőbb bűnbe befel-

geket, betegeket, gyermekeket,
ezeknek értékeit otthonaik-
ból nyálábraszedve hordták
széjjel, — miért nem kondu-

tak meg akkor a vészharan-
gok? Talán nem kellene most
szégyenkezni...

(K.)

Ára 1.40 forint

hadt Németországot ostromozó megvetésre számított, mégpedig teljes joggal és minden okból. Most már ő is látja, ahogy testvérbátyja, Heinrich Mann már jóval régebben látta, hogy egyrészt a németiség ijedségen fulnyomó része nem bán meg semmit, másrészt az angolszász világ, a Németországban működő intézményein és ellenőrző bizottságain keresztül is mindent inkább tanúsít a hitlerizmus örökös maradványait iránti minál elítélést, rosszképet, megvetést, vagy pláne borzadást. Thomas Mann sok mindent előre látott, honfitársainak szinte gyűlöltathatlan konokságát is. Hiszen regényének 731-ik lapján, amelynek elején bibliai idéket mennydörög a gonoszság iskolájában „tulságosan tanulmány” népeinek megromlói ellen, fölveti, de Zeithlorn száján át, a szörnyűségesen aggodó kérdést: vajon a „vértük”, a megmérhetetlen bünteték általa a német nép természetétől idegen, ráerőszakolt és benne nem gyökerező valami volt-e. Igennel nem mer válaszolni, mert, maga mondja, az ilyenformán megtehető hazafiság inkább magyellik, sőtminál költőszívesen igazságszerező volna. És nyomonkutatva kegyetlenül mélyreható bírálással kérdezi, vajon nem volt-e az a náci-uralom szavában és tetteiben csak egy olyan erőteljes és világágnének eltorzított, elahajított, eloszlított változatlansága, amelynek már jellegzetes halálsejéget kell tulajdonítani és amelyre a humánus ember szorongva ismer rá a legnagyobbakosokban a legnagyobbak, a németeknek megjelentere leghatalmasabb megjelöléseiben? Kiosé durvánban megfogalmazva, azt jelenti ez a válasz nélkül maradvány is már megválaszolt kérdés, hogy a hitlerség végsőképpen benne van a németiség legveteljében és nem megdöbbentő csoda, hogy a németiség fulnyomó része imajdott térdet-fejet előtte, sőt még ma is ennek a visszatartó szellemi feketemisének kéjjel celebrálja istenkáromló szertartását.

Hogy ez így történik, azon Thomas Mann nem képzelt meg. De azon kétségkívül megdöbbentett, hogy bár az angolszász világ a Szovjettel összefogva legyőzte Hitler, a hitlerizmust mégsem írtotta ki, hanem, most már szembefordulva a Szovjettel, a maga hátsókorában ismét kértre segített. Mann erre nem gondolt és előre nem képzelte el a melletti képzeltet.

maut regényének befejezéséből kitérünk, nem látta előre, hogy másk az oroszokkal annakidején együtt küzdöttek a földet bekapni és elnyelni akaró fasizmus ellen, a közös diadal után a maguk általános módján felhámszati igyekeztnek majd a németországi fasizmust és rajta

keresztül megerősíteni a világ-fasizmust.

Hogy erre két évvel ezelőtt még nem gondolt Thomas Mann, amikor Londonban és Washingtonban nyilván már gondolták rá, az igazán nem az írónak szűgyene, hanem az angolszászoké. SZILÁGYI GEZA

Glosszák a hétről

A KOMMUNISTÁK MAGYARORSZÁGI PÁRTJA alakulásának harmincadik évfordulójáról költ megemlékezniünk ezen a héten a glossza-rovat élén. Kétségtelen, hogy ez az évforduló volt az utolsó idők legnagyobb magyar eseménye.

Ma már tudjuk, hogy a Kommunista Magyarországi Pártjának harminc esztendővel ezelőtti történet megalkakulás nem jelentett rövid epizódot, múlt hónapokat. Ez a pártalapítás olyan tett volt Magyarországon jövője szempontjából, amelynek döntő kihatása van az ország sorsának mai alakulására is.

Rákosi Mátyás a sportcsarnoki nagygyűlésen rámutatott arra, hogy a Magyar Dolgozók Pártja szellemi folytatása a Kommunista Magyarországi Pártjának és vállalta az 1919-es esztendő minden eseményét, valamint az 1919-es forradalmi szellem minden későbbi mártírját is.

Emlékezzünk a Kommunista Magyarországi Pártja megalakulásának harmincadik évfordulóján a pártalapító előcsökről, az 1919-es magyar Vörös Hadsereg hősi küzdelmeiről, az ellenforradalom idején kivégzett kommunista mártirokról és a Horty-korszak börtöneiben szenvedett kommunistákról!

Emlékezzünk másdakról, akik nyilgyelesen haladtak, soha meg nem alkudtak és hozzájárultak ahhoz, hogy Magyarország végre helyes útra térjen!

Igaz volt Révai Józsefnek, aki a Magyar Munkásmozgalmi Intézet megnyitáskor tartott beszédében azt mondta, hogy: „A magyar munkásmozgalmat megalapította a kiverető utat a történelem szánthájából.”

*

MINDSZENTY RÉGI CIKKEL is láthatók a munkácsi munkáskülönléson, ahol — igen helyesen — kedő vitamunkában mutatják be az ugyanezt „feleke reakció” munkát és jelenét. Mindszentynek nem inközött nehézsége sem multhoz, sem jelenbeli dokumentumokai találni.

A kiállított cikkek között bőven akadnak antiszemita főrmelvények is. Mégpedig olyan antiszemita főrmelvények, amelyek igen kanulóságosak.

A Zalai Magyar Élet 1944 május 8-i számában, például, Mindszenty a következő sorokkal igazolja mind maga, mind az egész magyar katolikus papság zsidóellenességének régi voltát: „Az egyház és a magyar papság ott volt Istóczy Győző első antiszemita szervezkedése, majd az antiszemita katolikus néppártban.”

Amikor Mindszenty az egyház és a magyar papság zsidóellenességének régi gyökereitő hátrafokozott, Magyarországon a Szójav-főle hátkormány volt „izraelmon” és a németek — a magyar emendörök segítségével — javában folytatták a deportálásokat.

Mindszenty azonban nem a deportálások ellen emelte fel a szavát. Nem az üldözösek megsejtelését követelte. Szó sincs róla!

Mindszenty egészen mást tett. Olyan cikket írt a Zalai Magyar Élet-be, amely erkölcsi hátteret kívánt adni a deportálásoknak. Mindszenty már akkor is az volt, ami ma: a fasizmus egyik szellemi oszlopa.

*

NAGYON ÖRÜLÜNK annak a beszédnek, amelyet Jánosy ezredes mondott a Magyar Dolgozók Pártja honvédségi összejövetelen. Jánosy ezredes arról beszélt, hogy a honvédség

keretében — komoly nevelőmunkáját — leszámolnak a multhoz esetleg megromlott minden történetmaradvánnyal.

A magyar honvédség küzdelmet indít az antiszemita ellen is.

Tudjuk jól, hogy a demokratikus magyar honvédség — békehadisereg. A békehadisereg pedig lényege szerint nemcsak katonai alakulat, hanem fontos iskola is. A demokratikus magyar honvédség — ahogy az MDP honvédségi szervezetének összejövetelén hallottuk — valóban nagy súlyt kíván fektetni hajjának kedő iskolázására és nevelésére.

E programja során harcol és küzd az antiszemita ellen is, amely a fasizma mély jelenségei közé tartozik.

*

TETSZETT DACHAU Kurt von Schröder bírónak, az ismert náci bankárnak, akinek házában jött létre annakidején Hitler és a nácivédelmi nagypaprosok „szertartásosága.”

Kurt von Schröder a náci bírósági bíróság előtt kijelentette:

— Nem hallottam semmiféle borzalmakról. Nem láttam semmiféle borzalmakat. Egyszer elmentem a dachau gyűjtőtáborba, de csak angolt mondlatok, hogy a legkedvezőbb benyomást szereztem a táborban!

Kurt von Schröder szavaihoz, ugyebár, nem kell kommentár?

A hitlerista bankár megértem, hogy egyideig olyan körülmények között éltén Dachauban, mint az odavitt polihvai és faji üldözöttek! De a német náciánító bíróságok eddig úgy vélték, hogy aránylag esemény pénzabszág áll csupán arányban Kurt von Schröder bűnével!

*

AZ „IZVESZTIIJA” múlt héten élesen szembeszólt a faji elmélettel és annak hirdetőivel.

A cikke az adott alkalommal, hogy egy Huntington nevű amerikai úr könyvet írt a faji kérdéssről és ebben károsan tört amellett, hogy vannak „különleges helyzetek” és „különleges küldetésű” népek. Huntington voltaképp az Amerikában lévő indán törzsek barbár kintálának jogosságát akarja igazolni, de műve — más minden hasonló könyv vesztélyes más szempontjából is.

„Nem véletlen — írja az Izvesztija —, hogy a faji megkülönböztetés elleni harc most a nemzetközi kérdések egyik legfontosabbika lett és az egész világ figyelmét magára vonta. A második világháború megértette a dolgozó emberek millióival a faji teória károsító hatás eredményeit a népek leigázásában. A Szovjetunió és a népi demokráciák éppen ezért fajok egyenlőségét küldenek és ezt a harcot az egész haladó emberiség támogatja.”

A Magyar Zsidók Pro Palesztina Szövetsége

november 28-án vasárnap délelőtt 1/2 11 órakor

a Fürst Sándor-utca 21/b. alatti kultúrteremben

évi rendes közgyűlését tartja,

melyre tagjait meghívja

a Vezetőség.

HÁBORUS BÜNÖSÖK

Írta: SÓS ENDRE

I.

Molotov 1942 október 14-én, az úgynevezett „második szövetségi közlemény” „deklarációját” pedig 1942 december 17-én nyilvánította a hitleri Németország vezetése, hogy lakomnak majd gonoszágukért.

A „második szövetségi közlemény” közlése után, 1942 december 20-án hangzott el a moszkvai rádióban Rákosi Mátyásnak az az érdekes, magyar nyelvű előadása, amely elősorban a mi félvezetett közvéleményünk felvilágosítását előzta és amelyet teljes egészében megállapítunk *A magyar jövőért* című kötetében.

Rákosi Mátyás, a többi közt, ezeket mondta: „A szabadságszerető népek együttes fellépését azokkal a rendszeros zsidó tömeggyilkosságokkal szemben, amelyeket Hitler és csatlói Európában elkövetnek, a haladás és emberiség minden híve csak a megkönyvelhetőség és helyezés érdekében fogadjon. A Szovjetunió, Anglia és az Egyesült Államok, valamint szövetségeseik az egész világ előtt kötelezték magukat arra, hogy megtorolják mindazt az állatias kegyetlenséget és borzalmat, melyet Hitler és cinkosai a zsidókon, férfiakon, gyermekeken, asszonyokon egyaránt elkövettek. Most minden náci bestia tudatában lehet annak, hogy nem marad el a jókérdelem, szörnyű megtorlás, nemcsak a felbujtók, a végrehajtók is felelősi fognak a mindon középkori barbárságot megsegényítő gaztetteikért. Csak természetesen, hogy a Szovjetunió — minden elnyomás ellenében s minden nép szabadságának felkarolója — a zsidógyilkolás formájában megnyilvánuló náci-állatiaság ellen is a legelső sorban harcolt és harcol. Erre az elharcos szerepre elősorban az a szovjet rendszer képesíti, mely nem ismer sem fajt, sem felekezeti megkülönböztetést és kíméletlenül kiirtotta annak a cári reakciónak még a gyökereit is, mely olyan szívesen élt a faji és vallási előítéletek felszításának fegyverével.

A külügyi Népbiztossági Értesítő lapja tegnap részletes közleményben számolt be arról, hogyan hajlják végre Hitler haláláig az európai zsidó lakosság tervszerű kipusztítását. Aki fogalmat akar alkotni magának arról, hogyan dúlhattak majd kétezer éve a vandálok, a görögök, vagy mit mitőlhetek a békés lakosság, asszonyok, gyermekek legyilkolásában Dzsingisz-kán hordái, az olvassa el ezt a közleményt. Megtudhatja belőle, hogy a civilizáció e kegyetlen jószágai, a hírhedt új Európa építői, messze ma-

guk mögött hagyják véres kegyetlenségükben mindazt, amit a történelem rég lelt, rég elpusztult hőbörései csak elkövetettek. A gépfegyverrel lekasztott zsidóktól a gázkamrákban megfojtott ezrekig, a halál és a kínzás minden válfaja szerepel itt. Vanak közöttük náci szolgák, melyek a 12 évesnél fiatalabbak legyilkolását végzik, mások arra specializáltak magukat, hogy a zsidók személtárára gyűjlik a gyermekeiket... Ahol Európában barbárság és emberellenesség dúl, ott nem hiányozhatnak Hitlerék és a náci ügyi Népbiztosság Közleménye című kiadvány, hogy a magyar honvédség munkásszáradni zsidóknak egy részét átadta a német hadvezetőség rendelkezésére... A német náci és a magyar hadsereg által rendelkezésükre bocsátott zsidó munkaszolgálatosokat meguk előtt hajtották ott, ahol az utol volt akasztva... Amikor minden munkásszáradt, hogy a hozzájuk bocsátott fegyveres honvédség is volt, kinőzte a védtelenül kiszolgáltatott zsidókat. A honvédség munkásszáradt a magyar náci-berencek speciális tállomány, Hitlerék legsojálabb és legjellemzőbb hozzájárulása az új Európához...

Az a kötelezettség, — olvassuk Rákosi Mátyás 1942-es moszkvai rádióbeszédének hátralévő részében —, melyet a zsidók bomészárításának megtorlására a 12 nemzet ünnepélyes nyilatkozata vállalt, bizonyították arra, hogy ezáltal nem kerültek el möltő büntetésüket azok, akik felbujtók, vagy tetteik.

II.

Sajnos, a felbujtók, vagy tetteiknek jelentős része elkezdte möltő büntetését — az amerikai és angol kormány „jóvoltából”. Csúpn a Szovjetunió tett eleget teljes mértékben a 12 nemzet ünnepélyes nyilatkozatában vállalt kötelezettségének.

Kezdetben jól működött a nürnbergi nemzetközi bíraskodás és — mint tudjuk — Ribbentrop, Keitel, Kaltenbrunner, Alfred Rosenberg, Frick, Streicher Sauckel, Jodl, Seyss Inquart a nemzetközi törvényszék illetékéből került kiakasztóira.

Azóta megváltozott a világ helyzet. Amerika és Anglia,

hogy megnyerje a náci szimpátiáját, inkább „futni” hagyja a legulyosabb háborús bűnösöket is. A nürnbergi nemzetközi bíróság, amely az egész Európára kiterjedő főbűnök elkövetőit lenne hivatott felelősségre vonni, már régóta nem működik. Nürnbergben csúpn az amerikai hadbíróság hoz enyhébbnél-enyhébb ítéleteket.

Most már csak azokat a gonosztevéket részesítik megérdemelt büntetésben, akik nem egész Európára kiterjedben, hanem az egyes országokban követtek el gaztetteiket és így az illetékes országok bíróságai elé kerülnek.

De az a rendszer is végnapjaihoz közeledik, hiszen Amerika és Anglia a jövőben nem hajlandók kiadni az ilyen gonosztevéket és így, akik eddig nem jutottak az amrikai bíróságok keze alá, a jövőben valószínűleg nem nyerik el azt, amit megérdemelték.

Best, akét Kopencágban most halálra ítélték és Strup, aki a napokban felad csatlakozásáról a varsói bíróság előtt, ha nem következik volna be régebbi kiszolgáltatásuk, ezennél nyugodtan élvezhetnék az amrikai és angolok védelmét. Az is lehet, hogy alkalmasintak volna őket az amrikai, vagy angol „idegenlégység” valamelyikének kilepztetéséjéül.

III.

Dr. Werner Best 1942 novemberében a Harmadik Birodalom daniái főmegbízottja volt. A vad szerint, amelynek minden pontja igazolódott: gyilkolást, kioltást, raboltást követte, terrorizmust szervezett Dániában. A gyilkosságok között, amelyeket felbujtói szerepet játszott, megállapítjuk zsidók száraznak és száraznak megölését is. De nem Dr. Werner Best lehet arról, hogy csak száz és száz zsidó végzetelhetett ki. Ez az aránylag „kis szám” annak köszönhető, hogy a dán proletárok megrögzötök a koncentrációs táborokba, kiszabattolták zsidó emberfarsaikat és — a halászkok szervezett támogatásával — bárkákön Svédországra szállították őket. (A daniái proletárok zsidóbarát megmozdulását a hollandiai munkások fegyveres kiábratához és hadseregi dobogók el-

szánt felkéréséhez tudjuk csak hasonlítani).

Ki ez a most halálra ítélt Dr. Werner Best? 1930-ban már SS-csoportvezető volt. Tőle származnak a hírhedt „bozheimi dokumentumok”, amelyek olyan órási botrányt idézték elő a weimari közbiztonságban, amikor egy vidéki újságról leleplezte a fenti néven szereplő náci-tervet a hatalom átvetése. A „bozheimi dokumentumokban” is szó volt már a zsidók „előintézéséről”. Dr. Werner Best 1933-ban hesseni rendőrfőnök, 1933-ban a birodalmi belügyminisztérium rendőri főosztályának vezetője, 1942 elején a franciaországi deportálások egyik vezetője, majd 1942 végén Dánia legfőbb ura lett.

A kopencágai bíróság szemvédelymentesen tárgyal. Nem engedte meg még a szenvedők sorából kikerült tanúk kifakadásait sem. Az ügyész úgy beszélt, mintha nem Európa egyáltalán legelvetemlétebb gonosztevéje került volna a bíróság elé, hanem egy „közönséges” gyilkos.

Dr. Werner Best néhányszor meg is írta családjának, hogy a „legnagyobb objektivitással” zajlik a tárgyalás.

Nem tudjuk, hogy elismerte-e a halálos ítélet objektivitását is.

IV.

Strup SS-brigádálbörnök, aki a közeli napokban kerül a varsói bíróságra, Varsó jelenség részének rohadóhatásért, a varsói gettó elpusztításért és a varsói zsidóság ezreinek megölésért tartozik felelősséggel.

Strup ellen könnyű volt vádat emelni, mert a vádiratban maga Strup szolgáltatott anyagot. Ez a rettenetes náci best! ugyanaz mindenről naplót vezetett és nem volt ideje a rendkívül terhelő adatokat tanulmányozni feljegyzések megsemmisítésére.

1943 április 26-án azt írták a naplójába, hogy felgyújtatta katonáival a zsidók hátramaradt egész sorát.

1943 április 29-én arról számolt be, hogy a fogságba esett zsidókat kiégettette.

1943 május 10-én, a következőket jegyezte fel: „Egy zsidó banda tagjai: a tulajdonos részt megöltük.”

1943 május 15-én, parancsot adott egész hársorok legelőbbi röpítésére.

1943 május 16-án elrendelte, hogy a német mészaki csapatok dinamittal robbantsák fel a varsói zsinagógát.

Strup SS-brigádálbörnök naplója nem más, mint — rémregény. Rémregény, amelynek minden oldala gyilkosságokról, kivégzésekről, gyújtogatásokról, robbantásokról szól.

De ez a rémregény egyben a varsói gettó harcok hőseinek nemese levele is, mert Strup feljegyzései örök időkre megőrzik — a fasiszta gonosztevő sajátkezű irásával — a

BALLON

átlatszó,
eső-, vihar- és
lődénkabát

Márton és Szász

V. Gróf Teleki
Pál-utca 8.

mérvetlen héroszok csodálatos harcát.

Míg az európai zsidók túlnyomó többsége szinte baromni módon ment a fasiszta vágóhídra, a varsói gettó lakói úgy harcoltak, mint az antifasiszta világküzdelem élvonalában álló partizánok.

A varsói ellenállás története a nemzetközi partizánküdelem leggyörgyösebb fejezetei közé tartozik.

A szombati és ünnepnapl üzleti zárvatartás

A Kereskedelmi és Szövetkezési Minisztérium 45.500/1948. K. Sz. M. számú rendelete az üzletek zárójárásáról szól. E rendelet 5. §-a indokolt esetekben elrendeli, hogy kötelező nyitvatartás alól a Kiskereskedők Országos Szabad Szervezete (továbbiakban: KISOSZ), illetőleg a KISOSZ helyi szervezetének igazgatása és indokolt javaslatára alapján az illetékes Belkereskedelmi Igazgatóság adhat felmentést.

A szombati és egyéb ünnepnapl zárvatartás iránti kérelmek e paragrafus alapján előterjeszthetők. Az ilyen kérelmet egy kérvényülapon kell az illetékes Belkereskedelmi Igazgatósághoz benyújtani (Budapesten a KISOSZ V., Dorottya-u. 1., vidéken pedig a KISOSZ helyi szervezete útján). Az űrlapot 10 Ft-ért az I. fokú iparhatóságnál lehet beszerezni. A hadigondozottak, a hadifoglaltok házasfarsai, valamint a háborús polgári gondozottak részére az űrlapot díjmentesen kell kiszolgáltatni.

Felhívjuk ezen rendelkezésre az érdekelteket figyelemmel.

Ausztiai vagyonnal rendelkezők figyelmébe

A wien-i Izraelita Hálkószeg a DEGOB Információs Osztályának beküldte mindazon megbízható ügyvédek névjegyzékét, akik száznál is több részvételre is hajlandók a deportáció folyamán elpusztultaknak megmaradt vagyona ügyében a jogos örökösök részére eljárni.

A névjegyzék a DEGOB Információs Osztályán (Bethlen-ter 2. I. 36.) a köznapok bármelyikén megtekinthető.

A Budai Chevra Kadisa felhívása.

Tekintettel arra, hogy az ostrom alatt nyitvatartási könyveink elvesztek, felleljük hitelesvéreinket.

amennyiben megvásárolt fenntartott sírhelyük van, akár a farkasréti, akár az óbudai temetőnkben,

hogy a sírhelyek megvétele nyugtájával együtt 1948 január 31-ig nyitvatartás végeit jelenkezzenek íródnak. (Budapest, XII., Maros-utca 10. szám alatti) délelőtti 12-2 óra között.

A szlovákiai zsidóság nyomában

(Az Uj Élet munkatársának riportsorozata)

IV.

Menni vagy maradni

A kivándorlási láz okai között, amelyek a szlovákiai zsidóság körében tapasztalhatók, nyomatékos erővel szerepel a belső antiszemitizmus. Nem lehet tagadni, hogy ez a tényező egyre jobban dominálja a zsidóságot abban a törekvésben, hogy elhagyja az országot.

A szlovák kormány nem érheti vád, hogy nem igyekeznék szembeszállni ezzel az áramlattal. Csak hogy ez nem egyszerű, mert a szlovák népet a Tiszoralmi mélyen átitatta az antiszemitizmussal. A szlovák értelmiség ma sem igen tudott megszabadulni a fasiszta gondolkodástól és egyrésze viszályosvárogja azokat az idők, amikor a reakciós rezsim őket nyeregbe segítette. A mai demokratikus uralmat a reakció mesterségesen igyekezik azonosítani a zsidósággal előzetesével, holott ma Szlovákiában a zsidóságnak minimális a politikai ténykedése, majdnem semmi és sem a kormányzatban sem a politikai mozgalmakban irányító szerepe nincs. A szlovákiai antiszemitizmus klinikai példája annak, milyen falzum és mesterséges magyarázat az antiszemitizmusra az, ha valamely országban zsidó egyének súlyosabb hatáskört töltenek be. Ime: Szlovákiában nincs egyetlen zsidó miniszter vagy pártvezető és mégis az antiszemitizmus ugyanolyan ráfogásokkal és bujdosásokkal dolgozik, mint olyan országokban, ahol zsidó származású faktorokat is látunk a nagy demokratikus átalakulás megteremtésében. A szlovákiai helyzet bizonyítja, hogy ennek egymáshoz semmi köze. Ha nincs zsidó vezető tényező, akkor azt hazudják, hogy a zsidók a háttérben mozognak és dolgoznak vagy állatlanságban suttogják, hogy a népi demokrácia zsidó találmány. Ebben a szívszorgatásban a Hlinka-gárdisták írték be hősei és klerikális fajtávédek játszó a főszerepet. Ha a szlovák kormányzatot vád érheti az antiszemitizmus terjedésében, úgy egyedül az, hogy igen sok azoknak a föltételezőlőknek a száma, főleg a rendszeli szervezetekben, akik aktív működést fejtettek ki a hitleri uralom alatt és ma is változatlanul a helyükön vannak. A pozsonyi zsidóság egyik igen

intelligens tagja ezt a szituációt így jellemzte előttünk:

— Amíg ugyanazok vigyáznak ránk, ma akik annak idején deportáltak bennünket, nem érezhetjük magunkat biztonságban. Ezt megmutatták az augusztus 20-ki események is.

Az antiszemitizmus Szlovákiában természetesen nem egyedül zsidóellenes hangulatot vagy akcióit jelent, hanem a reakció fedő köpönyegét is. Minden antiszemita aktus vagy hecc tulajdonképpen egyben a kormányzat ellen is irányul. Ugy állítják be, mintha csak a zsidókról volna szó, pedig természetesen a zsidókon keresztül a mai demokratikus rezsimet akarják hátrásmenni. Amíg ezt illetékes körök teljes világosságban fel nem ismerik, addig nem lehet számítani a közhangulat radikális változására. Minthogy pedig a Tiszoralmi exponensei közül valamennyi azok közül, akik a zsidósággal megkülönböztetés és elhurcolásában vélekednek, esetleg számban kaplalt meg méltó hűtőszívet, ez a tény lényeges méltóságban felbátorítja a reakciós titkos és nyílt bajnokait.

Nagyban elősegíti az antiszemitizmus terjedését a szlovákiai sajnálatos élelmészeti helyzet. Ebben a zsidóság teljesen ártatlan, sőt ami élelmészeti szervezettel kapcsolódik, az éppen a közéleti szervezetekben működő zsidóknak köszönhető. De hátha: az antiszemitizmus mindenbe belekapaszkodik. Magyarországon a büszkes élelmészeti rendszer nem enyhíti bizonyos körök antiszemita gyűlölködését, viszont Szlovákiában a közéleti sivatárság kapóra jön az antiszemita izgalomnak.

— Könnyű önöknek — így szóltak hozzám zsidó ismerőseim — ott minden lehet dusan kapni és nem lehet a zsidókra szórni az inséget.

— Bizza csak azt a mi antiszemitainkra — feleltem. — Ha egyszer hiányzik — valami, hus vagy tojás, nyomban szájra jár: bezzeg van a zsidóknak!

Végül: igen komoly tényező az antiszemitizmus terjedésében vagy még inkább a zsidók és keresztények közötti antagónizmusban a béke és háború kérdése. Ha van valami, ami ugyancsak kíméltyíti ezt az elbentét, bizonyára ez az. A zsidók számára egy újabb há-

ború kiszámíthatatlan katasztrófát jelenthetne Szlovákiában is, míg a reakció minden reményességét a háborúba veti. Mivel pedig a béke frontja a szovjettel áll, világos az a következtetés, hogy a szovjetekkel kötve a zsidók velük látható befolyásukat az egész világon egy harmadik háború megakadályozása érdekében. Szlábn, Trumann, Wallace egyaránt a zsidók eszközei a szlovákiai reakciós suttogásban is. Nem lehet elhinni, de mégis tény, hogy beszéltem szlovákiai zsidóval, aki azért volt kénytelen elmenekülni falujából és jött Pozsonyba, mert gyávanak és aljasnak bélyegezte a közérő közvéleménye, azért valamit összevetelen a harmadik háború lehetősége ellen felelt ki.

Megkérdeztem mindezek mellett a tüneleket mellett, amiknek mullokori és mostani cikkemben felsoroltam mint a kivándorlási láz baklériumait, nem lesz-e valamilyen a szlovákiai zsidóság vezetősége ez ellen a kivándorlási paroxizmus ellen. Hiszen tudnia kell, hogy legközelebb bizonytalan sorsnak néz elébe, öregek és munkaképességük vanak közöttük, akik például Palesztinának is csak kevés lehetnek. Ezt a nagyon figyelemreméltó választ kaptam:

— Mi látjuk a rohamot itt a Palesztina-hívásban és beszélünk magunk azokkal a nehézségekkel, amik ezekre a testvéreinkre várnak. De mégis nem vállalhatjuk a felelősséget, hogy lebeszéljük őket pláne, hogy nyilvánosan agítaljunk a kivándorlás ellen. Mivel keveset tesszük őket arra az esetre, ha itt maradnának? Tudunk-e nekik egzisztenciát nyújtani? Kárpótolhatjuk mi például a kereskedőket valami más kereseti forrással, ha tönkremennek? Lehet-e beszélni olyan tömeges átképzésről, amely ezeket kikélti és biztosít. Ismerjük azt a hatalmas budapesti munkát, amit az átképzés és átmentés terén főleg a Jomai végez. De mindez a zsidóságnak csak kis részét érintheti. Mi új egzisztenciát kínálni nem tudunk, a felelősséget tehát azért, ha valaki a mi rábeszélésünkre itt hon maradna, nem vállalhatjuk. Fáj nekünk a szlovákiai zsidóság maradványainak fel nem tartózkodható összeomlása, de nem áll módunkban tenni ellene. Akinek itt kiltása van a megélhetésére, ugys csak végső esetben megy el. A munkásság pedig egyáltalán nem vándorol ki.

(Folytatjuk)

HEGEDÜS NÁNDOR.

Aulószakiskola

HIKADE Teréz-körut 7. Telefon: 224-862.

Vízga személy- és teherautóra, motorkerékpárra. Kivándorlóknak egyéni tanfolyam kedvezményes árban.

Utlevelképek

3 órán belül 3 drb 12.— frt

Párisi Nagy Áruház

A zemplénmegyeieket

kérjük, hogy dec. 2-án, este 7 órára a Niszel-féle étteremben (Révai-u. 14.), megjelenni szíveskedjenek.

HIREK JISZRAELRŐL, A ZSIDÓ ÁLLAMRÓL

Az Angolszász állásfoglalás a Politikai Bizottság Palesztina vitájában

Mint legutóbb röviden jeleztük, az UNO politikai bizottságban megindult a Palesztina kérdés új vitája, középpontban a Bernadotte terv alkalmazásával. Az első napokra Shertok izraeli külügyminiszter hatalmas beszéde nyomta rá a bélyegét, ezért ennek ellensúlyozására nem az arab államokak ezidejéig, hanem előbb az angol, azután az amerikai javaslatot terjesztették be.

Az angolok elfogadásra ajánlják a Bernadotte-tervet, a Negev-nek az egyiptomiak és transzjordániak közötti megosztásával és azt javasolják, hogy ennek megvalósítására háromhatalmi egyeztető bizottságot küldjön ki az UNO. Arab Palesztinát illetően javasolják annak Transzjordániával való egyesülését, amennyiben az arabok maguk is ezt kívánják.

A végleges amerikai álláspont még Marshall és Truman személyes találkozásának eredménye: függ, de már szombaton Jessup, az USA megbízottja a politikai bizottságban előzetes deklarációt olvasott fel az Egyesült Államok véleményéről.

E szerint:

Az Egyesült Államok nézete szerint a Politikai Bizottságnak mindenképpen elő kell segítenie a zsidók és arabok közvetlen tárgyalását. Ez fontosabb, mint egy erőszakos hátszínmegállapítás. Elvben egyébként az USA érvényben levőnek minősíti az 1947 november 29-i döntés határkijelölését, amelyen csak akkor lehet változtatni, ha ohhoz Izrael is hozzájárul. Ha maga Izrael is változtatásokat akar, (mint pl. Nyugat Galilea birtoklását), úgy ez esetben máshol kell ezért engedményt tennie. Az USA kormánya reméli, hogy a Biztonsági Tanács rövidesen módot talál arra, hogy Izrael felvételét ajánlja az Egyesült Nemzetek Szervezetébe.

Mint látható, eltérés mutatkozik jelenleg az angol és amerikai álláspont között, ez az eltérés azonban nem olyan döntő, mint ahogy azt első pillanatra hinnék. Az angolok mindenképpen a Bernadotte tervet tekintik irányadónak és meginduló tárgyalások csak ennek végrehajtására, megvalósítására vonatkozhatnak. Az amerikai álláspont szerint mindennek előtt tárgyalások induljanak meg, amelyek eredményezhetik a Bernadotte terv megvalósulását, pl. úgy, hogy ha a zsidók Nyugat-Galileához ragaszkodnak, akkor azért a Negev-ből kell ellenszolgáltatást adniuk. Az angolszász vélemények közötti nem döntő eltolódás oka az, hogy az angolok

— mint már jeleztük — ki akarják használni a zsidó győzelmek következtében előálló arab meggyengülést és a Negev csatlakozásával ismét megszállási tervük megvalósítását befolyásolni a fennálló arab vazallus államokra. Az amerikaiak lényegében nem ellenzik ezt, de a realitás láttal több érzéket mutatnak. Egyrészt érzik még az elnökválasztás hangulatát, amelynek egyik jellemző jege az Izrael támogató propaganda volt, másrészt szem előtt tartják a palesztinai USA szaktitok jelentését. Ezek a titkos jelentések arra hívják fel az USA kormányának figyelmét, hogy

a Közelkeleten egyetlen tárgyalóképes fél az izraeli kormány, mert az arabok valójában megvert, katonai és politikai viszonylatban egyáltalán számításba sem jövő bábo.

Ilyen körülmények között Amerika nem kíván ellenséges viszonyba kerülni az új közelkeleti hatalommal. Mindenestre bizonyos, hogy Truman megbízottjai az UNO-ban — a választási ígéretük ellenére is — nem szálltak szembe határozottan az Anglia javasolta Bernadotte tervvel, Jessup nem jelentette ki a Bernadotte terv határozott elvetését és az 1947. november 29-i határozat felfűtel nélküli érvényességét, hanem „erőszakos hátszínmegállapítás helyett” tárgyalásokat ajánlott. Ez halogató magatartás, amely a fentiek alapján az USA számára nem egészen tisztázott helyzetben a legkényelmesebbnek látszó utat jelenti.

Hozzájárult az USA vélemény kialakításához az a tény is, hogy egyre szaporodnak az Izrael és arab államok között egyenként folyó különféle tárgyalásokról szóló hírek. Bár ezeket rendszeresen cáfolják, mégis a legkülönbözőbb formában és a legkülönbözőbb államok irányában állandóan felmerülnek e tárgyalási hírek.

Maga Eljáhu Epstein, Izrael washingtoni megbízottja is nyilvánosan bejelentette, „hogy az egyik legnagyobb arab állam tárgyalásokat folytat az izraeli kormánnyal.” Az USA ki akarja várni e közvetlen tárgyalások eredményét, annakül, hogy az egyik oldal mellett való lekötöttséggel a másik fél ellenérzését váltassa ki. Legkevesebb sem akarja ezt Izraellel szemben, minthogy az adott katonai és politikai helyzetben a különböző tárgyalások eredménye kétségtelenül csak az izraeli győzelmek elismerését jelenthetik.

A Biztonsági Tanács határozata alapján — a Köi Jiszrael jelentése szerint — az UNO pa-

lesztinai katonai megbízottjának segítségével

megindultak a fegyverszüneti tárgyalások a zsidók és az egyiptomiak között.

E tárgyalások alapja izraeli vonatkozásban csupán a negevi ujonnan érkezett izraeli katonaság részleges csökkentése, de semmire sem az ujonnan elfoglalt területek kiürítése. Ellenkezőleg, a jelentések arról

Az izraeli győzelmek hatása a Közelkeleten

Hírmagyarázatunkban rövidebb utat látnak arra, hogy Izrael államának megerősödése a haladó erők győzelmét jelenti a Közelkeleten. Erről beszéltünk I. Carlebach-hal, aki mint Izrael képviselője a nemzetközi újságírószövetség kongresszusán tartózkodott Budapesten. Carlebach elmondta, hogy az izraeli katonai győzelmek nemcsak Egyiptom, hanem az összes arab államok katonai gyengeségét mutatták meg.

Ma már az a helyzet, hogy nincs egyetlen jelentékeny arab katonai lényeg sem, Közelkeleten, ha a Hagana akarja, akár Bejrutot is elfoglalhatná.

Az arabok veresége egyben az arab feudális kormányzatoknak a veresége is. Mennél jobban erősödik meg Izrael, annál inkább hozzájárul az arab tömegek szemének felnyitásához.

Mennél inkább töri meg a közelkeleti arab reakciót, annál könnyebb lesz az arab népi tömegeknek megtalálni az önállóságot, a felemelkedés útját.

Izrael kormányának politikája — mondott a továbbiakban a neves újságíró —, mindenkor tekintetbe fogja venni azt a tény, hogy a zsidóság jelentékeny része még a gulában él. Ennek kétfős oka van: egyrészt

számolnak be, hogy az állam fenntartása óta először az izraeli csapatok száma már az egész Negevot elfoglalták és egész egész jelentékeny befutónak, illetve körülkerített és légtől elzárt „zsák”-okba vannak még egyiptomi csapatok. Legfrissebb jelentés szerint az egyébként arab területeken levő Gáza városából is megkezdődött az arab csapatok részletes kivonulása.

Izrael meg akarja menteni nemcsak a zsidóságot, hanem a zsidó államot. Mest nem kétséges, hogy a jelenleg 860.000 főnyi zsidó népet gerillaháborúk formájában mindig meg fogják támadni az arab bandák és ezért állandóan fegyverben kell tartani mintegy száz ezer főnyi katonaságot. Ez a jelenlegi lakossághoz viszonyítva tarthatatlan. Míg a 860.000 főnyi Jisuvnak százazres létszámú katonaságra van szüksége, addig a kétfutó lakosságu Izrael biztonságát majd egyszerű rendőrség is megőrizheti. Izrael államának kikukulásában jelentékeny szerepet volt a Szovjetunió támogatásának. Az USA-hoz való viszony a fenti szempontok határozzák meg. Nem kétséges, hogy az Egyesült Államok zsidóságának anyagi támogatása döntő fontosságú faktor az állam építésében.

Izrael azonban sohasem fogad el politikai és gazdasági feltételekhez köthő Marshall-tervet.

Még ha hivatalos állami kölcsönről is lesz szó, Izrael azt csak akkor fogadja el, ha azt teljesen szabadon használhatja fel a Lawdermilk-terv megvalósítására, a Negev öntözésére.

Lapzártakor érkezett

A Szovjetunió elutasította a Bernadotte-tervet

A Politikai Bizottságban Carapkin, a Szovjetunió megbízottja élesen elítélte az angolszászok bajkeverő, imperialista Palesztina-politikáját és bejelentette, hogy a Szovjetunió ra-

gaszkodik az 1947. nov. 29-i határozathoz és elveti a Bernadotte-tervet. A lengyel megbízott hasonló deklarációt olvasott fel.

(GELLERT)

A Pesti Izr. Hitközség útján az alábbi jegyzékben felsoroltakat keresik külföldről

Jelenkezés VII., Sip-nica 12. I. 10. délelőti 9—12.

- 2182 Ramonán sz. Freund Nelly 50 éves, volt címe Erzsébetfalva, keresi Blanka Z. Freund Készenléti.
2183 József Adolf sz. Lebovits Margit, Lebovits Edát Debrecenből, sz. Imre József 1893, és Lebovits Edát sz. Székely, utolsó címe Budapest, keresi Lebovits Gizella.
2187 Bachmayer Miksa sz. Berger Ida, 1893. u. címe Eötvös u. 2.

- keresi International Trading Service Headquarters.
2192 Haim János, utolsó címe Dob u. 9. II. 15. keresi Gábor Nersesovits Focsa sz.
2193 Wallenstein László és Miksa sz. Akács u. 41—43. keresi Gerő Géza Pókingől.
2186 Lukács család, utolsó címeük III. Károly u. 2/a. keresi Nikolaus Lukács Münchenből.

UTAZIK? Új és használt BÖRÖNDÖK
bordás hajókofferok vétele-eladása LANG börtöndös
Népszínház u. 21. Saját műhely. Tel.: 135-033. Szombaton zárva

A Magyar Dolgozók Pártja pesti, i. r. h. közszéki és országos irodai dolgozóinak helyi pártszervezete 1948. évi november hó 27-én, este 8 óráig várja a Fürst Sándor-u. 21/b. szám alatti teremben.

Szovjet Irodalom és művészet

önálló kulturális rendez.

Műsor:

1. Megnyitás: Drexler Gyula, a MDP helyi pártszervezet titkára és Rozs Rezső kulturfelügy.
2. Szovjet irodalom: Gergely Sándor, a Magyar Írószövetség elnöke.
3. Szovjet dalok: Adler Marianne operatőr, zongorán kísér: Fraknói Károly karnagy.
4. A Magyar Szovjet Művelődési Társaság célkitűzései: Zsombor János.
5. Szovjet-jidőis versek: Vilhar Béla.
6. Szovjet dalok: Földi Rezső, zongorán kísér: Fraknói Károly karnagy.
7. Szovjet irodalom — szovjet szellem: Gervai Sándor.
8. Demján Bedőj verse — Fő-utca: Gergely József.
9. Szovjet kettősök: Péceli Sándor és Sebő László, zongorán kísér: Fraknói Károly.
10. Záróbeszéd: Sós Endre.
11. Internationále.

BEJÁRÁS CSAK MEGHÍVÓ ELLÉNYÉN!

Ki tud róla? Aki

Ábrahám Schwimmer

munkácsi lakosról — kinek atyja Jichvek Mechel volt — bármint tud, szíveskedjék Rabbitságunkat értesíteni Budapest, Főv. u. 19.

FIGYELEM!

Bátran mehet bárhová, ha nemzetközi szakmával rendelkezik. A „Goh“ fehérneműüzem (Rumbach Sebastyén-u. 8.) tulajdonosai vállalkoztak arra, hogy rövid idő alatt (esetleg tanfolyamon) kiképezik a férfi fehérnemű (ing, sporting, ingkabát, alsónadrág, pizsama) szabását, varrást, mosást, úgy Erecben, mint Bárhól, biztos egzisztenciát teremthet bárki magának, melyről számos bizonyos és elismert levél tanusít. Uj tanítás december elején kezdődik.

Széfer Tórá

jó állapotban, sürgősen keresendő. Rézletes ajánlatot és megjelöléssel kérünk. Hírvédelmi Minisztérium I. sz. Táb. Leik., Veres Pál-utca 1. sz.

Oroszországból megérkezett munkaszolgálatosok névjegyzéke:

Név:	Szü. év:	Léger:	Pontos cím:
Popovits Mór	1917	108/15	Sachtí Dob-u. 21.
Drattler Samu	1914	108/58	Karaganda Alkotmány-u. 4.
Friedmann Vilmos	1910	109/18	Sachtí Mérég-u. 12.
Graj József	1915	701/12	" Nagyatádi Sz.-u. 24.
Goldberger Tibor	1912	109/18	" Karácsony S.-u. 21.
Kämpfer Géza	1910	108/15	" Dembinszky-u. 4.
Kohn Dezső	1909	103/6	" Thököly-ut. 150.
Lusztig Imre	1912	107/3	" Dembinszky-u. 4.
Löwy József	1910	108/15	" Ó-utca 8.
Müller László	1920		Moszkva Teréz-körút 20.
Rothmann László	1916	101/30	Sachtí Dob-utca 47.
Vidór Bálint	1910	101/41	" Révay-utca 22.
Wiesel Zoltán	1917	108/74	Charcov Akácia-utca 48.

DEGOB Információs Osztály (VII., Bethlen-tér 2., L. 36.) közlése.

Kétszázból száznyolcvan nem tért vissza

A kunszentmártoni emléktáblaavatás

Az elmúlt vasárnap délelőtt avatták fel a kunszentmártoni ortih. templomban az ottani mártírok emléktábláját és ugyanakkor a súlyosan megrongált templomot is újraszentelték.

Köna délelőtt a temetőbe záradékolattak a hirtelvéreink, hol a lélekes síremlék előtt kegyeltek áldoztak a szörnyű időkben túljutott Auschwitzban elpusztított áldozatok emlékének. Dr. Kálmán Ödön főrabbi és Gruber hódmezővásárhelyi főkapitány végemlék a szomorú szertartást majd dr. Róth Imre, a győri mártírrelő családijának az Edecsanya sírjánál onnét a tisztelet áldozatát vétele sarkóvát avatták fel.

A temetőből a zsinagógába visszatérő maroknyi zsidóság megépeve látta, hogy a templomot szüntőig megtöltötte a kis város lakossága, a felekezetek, pártok és szervezetek képviselői, gyászszakágos koszorúkkal, virágokkal díszítették fel az emléktáblákat.

A gyászszertartást Gruber főkapitány és emlékara nyitotta meg. Az avatásbeszédet Kálmán főrabbi tartotta, kinek testvérei is abból a templomból indultak a végzetes utra, deportációba. Schweiger Albert, bíró, elnök szökölt az elhurcoltak vég nélküli szenvedéseiről; ő maga is csodával halálosan harmadmagával tért vissza Auschwitzból.

Az elnök megrendítő szavai után dr. Kis Péter apátplébános lekaplelvéve állott a közönség elé és mélyszóval részvételek adott a maga és a kunszentmártoni katolikusok nevében kifejezést.

Benkő Viktor református fe-

kész intézett szöveget a közönséghez. Héber szövegben mondta el az alkalmi idézeteket.

Szinte dermedt esendben hangzottak a szavak mélyen hangos sírás velt erőt a templom hallgatóságán. A két papi beszéddel lapunk más helyen foglalkozunk.

A MDP nevében Belezay megyei megbízott tolmácsok részvétel és koszorú helyezett az emléktáblára. Egyszerű parasztember lépett a frigidá elé, a város bírja. Remegő hangon, lehajtott fővel pamazkodott, hogy mit tettek a helységgel a faszi bantitást. Hogy dúltak fel félrevezető szövegekkel a békét, a nyugalmat, a zsidók után az országot döntözték romlásba. Soha többé nem hagyjuk magunkat félrevezetni a nép ellenségeitől, a lazaság cégére alatt elnyomóktól. Utána a demokratikus rendőrség képviselője szökölt és koszorú helyezett el az emléktáblára. Kálmán mérnök, a szarvasi járk. elnöke a testvérhittársak együttélést tolmácsolta. A felemelő ünnepeket dr. Singer Ödön szónoki főrabbi igen nagy hatású beszédje zárta be, mely után felhangzott a Hatákvá és a nagygar Himnusz.

Kivándorlók!

Használt és új

hajókofferok és bőröndök

nagy választékban

WEIL Népszínház-26 utca 26

Telefon hívó: 136-816 SZOMBATON ZÁRVA

Meghívó

A Magyar Glóbia Szövetség Anyaggyűlése

1948 dec. 25-én este 7 órakor

határozták el a szövetség elnöke

1948 dec. 26-án d. e. 9 órakor

Budapest, V., Fürst Sándor-utca 21/b. sz. alatti kulturális helyiségben

rendkívüli közgyűlést

tart, amelyre a Szövetség tagjait ezennel meghívjuk.

Napirend: Határozzák meg az alapszabály módosítását tárgyában.

A választmány nevében: Blaskócs Mózsa u. k. elnök.

Meghívó

A Magyar Glóbia Szövetség

1948 dec. 25-én este 8 órakor

határozták el a szövetség elnöke

1948 dec. 26-án d. e. 10 órakor

Budapest, V., Fürst Sándor-utca 21/b. sz. alatti kulturális helyiségben

rendkívüli országos értekezletet

tart, amelyre a Szövetség tagjait ezennel meghívjuk.

Napirend: Határozzák meg az alapszabály módosítását tárgyában.

AZ ORSZÁGOS INTÉZŐBIZOTTSÁG

nevében: Blaskócs Mózsa u. k. elnök.

REKORD-BOY

ÁRUSZÁLLÍTÓ- ÉS KÜLDŐC VÁLLALAT

Budapest, VI., Paulay Ede-u. 7-9

Telefon: 427-402

Gyors, Pontos, Megbízható!

Mindent garanciával elintézt!

KARCSUSÁG TITKA:

EHRENTHALNE

fűzőszalonja

Budapest, Dohány-u. 29. Telefon:

424-281. Melltartós kombinék.

Modern derékszorító.

Székel Emil ékezetes 26

Brilláns, ékezetes, aranyat, ezüstöt, órákat, csipkét és más.

Apolónó,

Kínai gyakorlástól, zsidó örvényre, 48 éves, felnőtt vagy gyermek gondozását vállalja, az örvényben bárhol, december 1-étől. Weiss Armand, Szeged, Ilonka-utca 7/b.

HAVI 250 FORINTTÉRT teljes ellátást adok középkorú, magányos férfiaknak. „XI. kerület” joglőné a kisdőle.

Egyedülálló,

32 éves fiatal ember, minden információt kiderít, főz tudó fiatal házvezetőt keres. „Kutyabaráti” joglőné a kisdőle.

Szerencsés befejezés

Szememre vetik, hogy szomorú történeteket szoktam írni: deportálások, cipruslakások, nyilván gyilkosok áldozatairól, néha a halál torkából való esedéklés megmégáztatásokról. Azt a borszakot, amikor odaszó volt a zsidó ember életé, nem szabad elfelejteni és az a meggyőződés, hogy azok részére, akik könnyen felejenek, néha emlékeztetnie kell idején zsidóságunk legnagyobb tragédiáját, talán így, gondolatodba esnek nekik és egyenértékűt is tenni próbálnak az ellen, hogy azok az idek visszajöjjenek.

Produktáltak a borzalmas idők — elenyészően csekély számban — a tragikuson indult, a halál felé vezető életutakban szerencsés befejezést is; ezek közül mondok itt el egyet.

Fisak zsidó házaspár élt a fővárosban, korán egymásra találunk, házassághat az Eg. leánygyermekkel áldott meg. Harminéves, boldog család életet éltek, kényük 16 éves volt, amikor előjött 1944 vérszerű esztendője. A gyermek nja nem kudarcsúzt szentimental sorokból: deportáltak, elszakították szülőitől, végül a szentimental skálájának valamennyi fokát, aggodalmat, anyját, de erde szervezett és élel-akarsa győzelemmel, meg-érte azt a napot, amikor az-az csapatok felszabadították az Ághalól küszöbén. A nő tábor. Amikor kezdtek őket táplálni és visszavezetni az életbe, bevezették a csinos fiatal lányka az egyik amerikai katonára, aki maga is zsidó volt. Először mehozták érettek meg egymást, jellemeztek emlékeztet, aztán a kislány lassan megmutatott angolul és még it, Európában megkezdtek. Akkor az a hír jött, ott kint, hogy Budapest romlásos, zsidó it nem maradt életben egy sem, mire a lány elhatározta szüleit és követő férjét Amerikába. Odakint aztán megtudta, hogy „csak” a fele pusztult el Budapest zsidó lakosságának, mire reménykedni kezdett, levelet írt régi címűre és boldogságuk határában volt, amikor kőfő- nösen megmutatott egymásról, hogy élnek. Az elhunyt kerekben kétféle kislányával bezaft, hogy megátogatja szüleit.

Amikor együtt álltak a boldog családot, azna gondoltam, hogy milyen különös a sors utjai. Milyen tömeges emhertnek kellett a halálba mennie, hogy egy-két ember ugyancsak megmutatja a boldogságot. Ez az a boldogság, amelynek tényleg nagy volt az ára.

CELLERI MILOS

Talesz, T'filin, új héber naptár,
héber könyvek, vétel, eladás
Jahrzeitábla-készítés

Ungár Mór király-u. 17. I. 4.

Könyvet az öregeknek

A zsidó szívek otthonát terem-
tették az elhagyott öregeknek,
akik mindenkit és mindent el-
veszítettek. Élelők alkonyán fi-
zikailag nyugalomba kerültek
és az otthon vezetői azon fá-
radoznak, hogy lelkiileg is meg-
békéljenek.

Ahhoz, hogy mégis minden-
holan visszatérő szomorú gondo-
latait ne gyötörjék őket, hogy
napjaink könyveiben találjanak el,
olvasmányokat kérünk szá-
mukra.

Minden családban akadnak
átolvasott, sokszor csak helyet
lefoglaló könyvek (regények,
stb.). Kérjük szíveskedjenek eze-
ket a szeretet otthonok számára
felajánlani.

A megadott címekre kész-
séggel elküldünk. A bejelenté-
seket kérjük dr. Rózsa Imár-
hoz (pedagógiai osztály Beth-
len-tér 2. II. telefon: 224—806,
224—808).

Kivándorlók!

Teljes kelengzést, ingeket, pi-
zsmát, hajszárítót, női fehérne-
met, mellesleg konyhai, étkez-
ményel szerkeszték. A Hozott
személyek is elkészítjük. Női
fehérneműszímsz. Iskolában is.
Iskolák, Szentkirályi-utca 2.
(Rákóczi-utca).

KITÜNŐ, kóser háziasszony is-
mét kapható, Schnabel, Do-
hány-u. 60. I. 22.

FÜZÉSHEZ, VARRÁSHOZ érő
zsidónő bármilyen állást vállal
kínálkással. Fekete, Dohány-
utca 94., IV. emelet 3.

Házvezetőnőt keresek

pasztora, maszovos urhoz. Jelenkés
12—2-ig. Pálfi, VIII., Bazar-ú.
6. II. 30. II. képos

BUTOROZOTT alai szoba centrumban
fürdőszoba használat, egy vagy két
ut részre szonalla kint. Dalsin-
ház-utca 10. II. 1.

ORTHODOX, jólőző nő, ki-
sebb háztartás vezetését vál-
lalná. Vidékre nem. Dohány-
utca 48., II. 5 vagy 6.

Kétfelhelyes rekamie,

szabadat-
mazott Gropa-panting és egyéb kerti-
munkák, konyhai és konyhai.
Gergely (Gruza) Rész. konyhai, V.,
Pannónia-u. 8. Tel.: 123—028.

Kisebb kóser háztartás

vezetését vállalnám délelőtre.
Özv. Kéményné, Déri-u. 6., I. 6.

BETEG MELLE AJÁNLKOZIK
középkori nő, ki háztartásban
is segítkezik. Béres háztelgy.
Eötvös-utca 27.

INDOBBE főzáműndest here-
sek. Erdőkútni délután 2—4-ig
Országúti-utca 65., Klein.

HIREK

— Az Izraeli Magyar Irodal-
mi Társulat november 28-án va-
sárnap délelőtt 12.11 órakor az
Országos Rabbiképző intézet
diszternében (VIII., Róka Szi-
árd-utca 26. II. emelet)
feloalvasó-ülést tart. Targysoro-
zata: Előőki megnyitó. Dr. Be-
noschofsky Imre: Izrael és a
zsidóság. Vasvári István: Ver-
sek. Vendégeket szívesen lát-
nak. (Beleépődj nincs).

— Hegedűs Nándor előadása.
Palesztina feloszlásának első
évfordulója alkalmából Heg-
edűs Nándor november 25-én,
csütörtökön este fél nyolc óra-
kor a Clonista Munkásmozga-
lom helyiségében (Arany Já-
nos-utca 24) előadást tart „Pa-
lesztina és az Egyesült Nemze-
tek” címmel.

— A szovjet zsidóság arca.
A Magyarországi Izraeliák Or-
szágos Irodája keretében mű-
ködő Szovjet Zsidó Kultur-
kapcsolatokkal Ápoló Bizottsága,
szombaton este a Fürst Sán-
dor-utcai kulturteremben a
„Szovjet zsidóság arca” címmel
előadást rendezett. A megnyitó
beszédet dr. Szemere Samu
mondotta. Előnk színekkel ér-
zékeltette a szovjet zsidóság
embert és zsidó értékeit, ame-
lyekkel a progressziót szolgálja.
Dr. Kardos László „A szovjet
zsidóság arca” című előadásban
részletek a zsidó kultúra ki-
lönbsége, amely bekövetkezett
a Szovjetunió területén élő zsi-
dóság társadalmi, gazdasági és
kulturális életében. Elemelte a
szovjet-izraeli kölcsönös kiemel-
kedő nagyságának a műveit,
megható történetet mondott el
való szovjet-izraeli tisztól való
közvetlenről. Ascher Oszkár
Ija Ehrenburg levelet adta elő
nagy sikerrel. Pálfi Erzsébet
szovjet-izraeli költők verseiből
szavalt, Kardos László és Vihar
Béla fordításban. Nemes Zoltán
a szovjet zsidóság dalairól
énekel, Kelen Hugó feldolgo-
zásban, kiforrott művészettel.
Zongorán kísérte Kelen Rózi.
A magyarságban megjelent kö-
zönségnek és a művészeknek
dr. Szemere Samu mondott kö-
szönetet zárószavakban.

— Mártírok emléktérme-
avatása Kiskunfélegyházán. A
kiskunfélegyházi maradvék zsi-
dóság deportálásban és munka-
szolgálatban elhunyt mártírjai
emlékére a kongr. izr. hitközség
volt tanástermék mártírok ter-
mévé alakították át és november
28-án, vasárnap délelőtt 10 óra-
kor avatja fel kegyeletos ün-
nepsg keretében.

— Vázsonyi Vilmosné elő-
adása. „Egy kis magyar zsidó
kivándorló nagy kártyája”
címmel november 5-én, vasár-
nap délelőtt 12.12 órakor a Pé-
szek Klubban előadást tart
Vázsonyi Vilmosné. Bevezetőt
mond Szép Ernő. Bevezetőbe-
szédet mond Király Dezső, a
Szabad Szaj szerkesztője.

— Buchenwald és Mauthausen
táborokban elhalt mártírok
azon hozzátartozói, akik haza-
tértek emlékének a Rákóczi-
téri temetőben felállítására
mártíremlékművön való meg-
örökítése iránt még nem jelle-
kedtek, jelentkezzenek a hely-
ségi előjegyzése végül a Pest
Chevra Kadisa (VII., Erz-
krt. 26. I. em). hivatalában.

— Halálozás. Nagy részét
mellett temették el vasárnap
délben a rákoskeresztény tem-
etőben a Chevra által felajánlott
dászahelyen a váratlanul el-
hunyt dr. Polgár György ügy-
védet, az Onzsa egykori veze-
tőjét. A végzéseségen megje-
lentek a Pest Chevra részéről
Steiner Marcell elnök és dr.
Endrei S. Henrik igazgató; dr.
Geyer Albert a Zsidó Világkon-
gresszus magyarországi elnöke,
dr. Földes István előjáró, a
Rábary ügyvédi társaság tagja,
az elhunyt barátai körének számos
tagja. Az egyházi szertartást
Abrahamson Manó főként
végzte a templomi éneklés
kísérelével, az egyházi bucsu-
tató beszédet dr. Schwarcz Ben-
jámin rabbi tartotta, emlékedet
hangs beszédében méltatta dr.
Polgár Györgynek az igazság
és szeretet érvényesítése érde-
kében kifejtett tevékenységeit.
A baráti társaság részéről dr.
Földes István dr. Kuti Sándor
és dr. Pásztor József
mondottak bucsubeszédet.

— Új csoportok a Pest Izr.
Hitközség nyelvtanfolyamán.
A Pest Izr. Hitközség kultu-
rális ügyosztályának nyelvtan-
folyamán december 1-én új
csoportok indulnak. Jelentkezni
lehet: Sip-u. 12., III. emelet 50,
delelőtt 10—12 között.

FOLYÓ HÓ 28-ÁRA tervezett
jólékonvevő

teadélutánomat

I. évi dec. 5-én, d. n. 5 órakor
rendezem az orthodox hitköz-
ség dísztermében (Doh-u. 35.,
III. emelet) és szeretettel várom
hölgyismerőseimet.

Mahan-Frankl Samu

ORTHODOX CSALÁDNÁL 2—3
személy flinom ellátást kaphat;
ugyanott két szoba is kint.
„Telefon” jelűre.

MELEGJELENESÜ. Iskolát végzett
kislányok nő, ki a házasság minden
agában partát, gazdaság vezetében
is jónak, házvezetőnek ajánlkoz.
Vidékre is elmoz. „Abszolút meg-
bízható” jelzőre a kádában.

KIVÁNDORLOKNAK biztos,
gyors módszerrel tanítok gép-
hímezést, ágyművarrást bika-
készítést. Anya szalon, Dam-
baczky-u. 23., földszint 2.

A Vivó- és Atlétikai Club

nagyszabású sportbeutatót rendez 1948. november 29-én, (hétfőn) d. u. 6 órakor a Sportcsarnokban.

A bemutató műsorából különösen kiemelkednek a kis gyermekek (3-7 éves korig) a serdülő gyermekek (8-11 éves korig) a női tornagyakorlatok, talán a leggyakorlatosabb és az összes sportágak előzetes bemutatója.

A sportbeutatót befelvezésként a VAG-KAOE kosárlabda csapata NB I. bajnoki mérkőzést játszik.

A klubhoz sportágak versenyzőivel a VAG beakarja mutatni, hogy — dacára a nagy vérvesszeségnek, melyek az egyesületeket a fasizmus alatt érték — ismét a magyar sport él-gárdájához tartoznak.

— Régi bútorát, mely csak a lakásban akadály, vagy használatlanul eltekint, kérjük ajánlja fel az Árvaház-nak, VII. ker. Vízmakrály-ut 25, mely azt a lebontott bútorát pótlására szívesen elhozza. Tel.: 221-207.

— A debreceni Siat. Izs. Hitközség kéthetenként, mint az elmúlt esztendőben, szombat ki-meneteket, kultúrelőadásokat rendez. November 20-án szombat este dr. Aczel Jenő ügyvéd tartott mindvégig nagy érdeklődéssel hallgatóit előadást „Jogszolgáltatás a zsidóság őskorában” címmel.

— A Páva-utcai Templom-körzetben ez évben is megtartja dr. Rosenblum Manó körzeti rabbi a hagyományos szünidei szilvessz-szel kapcsolatos írásmagyarázatát. Eddigi házigazdák Kunstädter Vilmos elnök, Grosz Gyula és Weisz Vilmos előjárók voltak.

— A Csáky-utcai templom hírel. November 12-én, az első Kiddus az V. ker. Nőgyűlés rendezte számos hívő jelenlétében. Dr. Berkovits József és dr. Weisz Sámuel rabbi urak bevezetői után Eichbaum Mórné előkasszony és dr. Róth Jenő szóltak fel — November 13-án, Eckfeld Jenő Solausz Szendausza volt. Dr. Berkovits és dr. Weisz rabbiak heti Szidrák magyarázó tanításai után Feleki Rezső főkantor énekelte.

— Házasság. Goldstein Katalin és Kovács Mihály november 28-án, déli 1 órakor tartják esküvőjüket a Hősök Templomában.

— Szocialista-Cionisták (Ic-hud-Mapáj) Pártja november 29-én, (Fűst Sándor-utca 21/b. délután 6 órakor) — Előad: Hadasz Sándor Disraeliről.

— Keresés. Stark Jenőné sz. Major Irma budapesti lakost keresünk Los Angelesben élték néhai Köpessy Helen (Hona) hagyatéka ügyében. Jelenkezők Magyarok Világszövetségénél, Budapest, V., Nádor-u. 12.

Schulz Jenő cég

Óráskészítés (órajavítás)
VII., Weiszfény-ut. 6., a régi házban

Gergely Miklós

aranyműves és óráskész,
NYELVI Tel.: 422-345. ELADÁSI

— Verőina Shlonsky szerzői estje. A Pesti Izs. Hitközség kulturális ügyosztálya rendezésében november 24-én, szerdán este 6 órakor, a Fűst S.-u. 21/b. szám alatti kultúrtérben Verőina Shlonsky, izraeli zeneszerző szerzői estet tart, amelyen közreműködnek Gödri Katalin, Feleki Rezső, Nemes Zoltán és Kondor Lipót. A megnyitóbeszédet Domonkos Miksa főtitkár mondja.

— A VIII-IX. kerületi Izs. Nőgyűlés e hó 21. napján tartott ünnepségénél a körzeti kultúrtermet zsúfolásig megtöltött közönség előtt nyitotta meg Bruck Sándorné előadó a névös műsorról, melyben László Vera megőrző, erővel szavazta Bialik és József Attila verseit. Gonda Béla a költőnő — előadott operatírával (Tóbiás) ráadásul hátkálta meg, majd Jency Alz jiddis dalában gyönyörködött a nagyszámú közönség.

— A volt bori munkaszolgálatosok november 27-én, szombaton este 8 órakor VII., Erzsébet-ut. 19. I. emeleti helyiségükben zenés vacsora rendeznek, amelyen Péterfi Erika (Tel-Aviv) Izrael meghívottja az új zsidó állam életéről tart előadást.

A Mondon Ivriben V. Nádor-u. 14. f. hó 27-én, szombaton d. u. 7 órakor dr. Klein Imre tart előadást „Házasági ügyek” címmel. Minden héberül beszélő testvérünket szeretettel látunk.

— Izrael országáról ad részletes ismertetést dr. Klein Imre, ercei küldött november 25-én, csütörtökön este 8-kor a Fiu-árvaház Baráti Körének rendezésében VII. Vénakirály-ut 25. alatti, melyre minden hittestvérünket szívesen hívunk és várnunk. Belépődíj nincs.

— Eljegyzés. Unsorfer Margitka Szatmárcsuka és Gelb Nádor Budapest, jegyesek.

— Mártírelméltatás avatás. A vészitő orth. Izs. hitközség megmaradt tagjai november 7-én avatták 62 mártírhatárt szenvedett és munkaszolgálatban elpusztult hittestvértük emléktábláját. A zsúfolásig megtelt templomban Schück Jenő tábori lelkész tartotta az átvételi beszédet. Felhangzott az „El-molá rachamim, majd Láng Gyula megrázó beszédében idézte az elhunytak emlékét. A szegény hitközség népes küldöttsége nevében Sporer Ernő tartott beszédet, mely után Vészitő község főjegyzője, a M. D. P. titkára, majd a Nemzeti Bizottság elnöke feltűnést keltő beszédében jelentette ki, hogy a parasztság mindig az igazságotek mellett áll, végül a M. D. Nő-szövetség vezetője fejezte ki mély részvételt. A baptista egyház népes küldöttségével vett részt az ünnepségen. A református és katolikus egyház tá-volat maradt a gyászszertartástól, mely a Halka hangjaival ért véget.

— A Dózsa György-utcai templomkör-zet. Nőgyűlés és Társulat Tóra Egye-sület november 28-án, vasárnap dé-lután 1/2 órai kezdettel a körzet disz-terminél (Dózsa György-ut 53), mű-soros kultúrelőadást rendez. Salomon Béla és szatárszolgálatának közremű-ködésével.

— Adomány. A sárbozárdi Izs. hit-község 330 forintot küldött be hoz-zánk a Hagana céljára. Az összeget rendeltetés helyére juttatuk.

Egy magát megnevezni nem akaró olvasónk 500 forintot küldött a Ha-gana céljára. Az összeget rendeltetési helyére juttatuk.

ZSIDÓ URİKÖRÖK tommegbiza-lóbb házasságközvetítője
GOLDNÉ
VII., Alsóerdő-ut. 8. sz. 2.
Telefon: 221-349.

MERNÖK, állami állásban, nő-sütné. Női vagyonnal rendel-kező urleány, vagy musz öz-vegy válasszát kérem 36 éves korig. „Lakás szükséges” jel-igére a kiadóra.

35 ÉVES, komoly, szellemi pályán működő fivérnek művel, csinos, zsidóérzésű élettársat keresek. Lehetőleg főnyképpel. „Diszkreáció bizto-sítva” jelígre Blockner hírdetőirodába, Városház-utca 10.

27 ÉVES, állítólag jómódú vidéki ke-rekedő nyarok, ipari szakmával is rendelkezem, Izraelbe költöznék. Kere-sek egy csinos, intelligens, nem ma-gas lányt, akivel itt gyors házasságot kötnék. A jó neveket az anyanyelvénél helyeztem. Fényképes leveleket „Sore bona” jelígre a kiadónálvala kérek

Társasági legdiszkreációbb házasság-közvetítő. **Doktorné**
Király-ut. 67. I. 3. Telefon: 421-930

TESTVÉREMET, aki igen esi-nos, barna, hézias, 29 éves leány, textiles családból való, férjhez adnám, hozománya is van. — „Vidéket kedvelő” jelígre a ki-adóra kérek.

Jómegjelenésű musz. öz-vegye, uri otthonában férjhez menne 50-60 év közötti, komoly egzisztenciával bíró urhoz. „Egy életre 732” jelígre a kiadóra.

39 ÉVES, szolid, csinosnak mondott tisztviselő, musz. özvegy megismerkedni házasság céljából jó-vedelemmel bíró urisemmel. Megle-lő otthonnal, némi hozománnyal rendelkezem. „Boldogok leszünk” jelígre a kiadóra.

EGYEDÜLMARADT, szobalártó 48 éves kereskedő tisztviselővel benőlné üzletbe, vagy megismerkedne ameri-kai vagy más országbeli állampolgá-róval, ki élettársát magával vinná. „Azonnal esküszünk” jelígre a ki-adóra.

Élettársat ajánl előlagmentesen „CENTRUM” házasságközvetítő.

Felvilágosítás: Felhívást fogadott korlátozott körben. Csak hétköz-nap. Podmaniczky-utca 27. szám (Teréz-kórház sarok.).

A zsinagóga naptára

November 25, csütörtök: Ches-ván 23, péntek: 24, szombat: 25 (ujholdhirdetés), vasárnap: 26, hétfő: 27, kedd: 28, szerda: 29, csütörtök: 30 (Ujhold 1. napja), péntek: Kislév 1. (Ujhold 2. napja).

Szombaton, november 27-én, heti szidar: Chajé-Szará, háf-tóra: I. Kir. I, 1-31.

Imaidók:

Ima-házak	Pén-tek	Szombat			Hétköz-nap	
		este	reggel	é. u.	este	reggel
Dohány	4 1/2	10 1/2	4 1/2	4 1/2	7 1/2	4 1/2
Rumbach	4 1/2	10 1/2	4 1/2	4 1/2	7 1/2	4 1/2
Bethlen	4 1/2	10 1/2	4 1/2	4 1/2	7 1/2	4 1/2
Csáky	4 1/2	10 1/2	4 1/2	4 1/2	7 1/2	4 1/2
Dózsa	4 1/2	10 1/2	4 1/2	4 1/2	7 1/2	4 1/2
Nagyfuv.	4 1/2	10 1/2	4 1/2	4 1/2	7 1/2	4 1/2
Páva	4 1/2	10 1/2	4 1/2	4 1/2	7 1/2	4 1/2
Zugló	4 1/2	10 1/2	4 1/2	4 1/2	7 1/2	4 1/2
Leányár.	4 1/2	10 1/2	4 1/2	4 1/2	7 1/2	4 1/2
Fiuárvah.	4 1/2	10 1/2	4 1/2	4 1/2	7 1/2	4 1/2
Aggokh.	4 1/2	10 1/2	4 1/2	4 1/2	7 1/2	4 1/2

Péntekesi gyertyagyújtás:
3 óra 45 percekor.

A budai Istentiszteletek rendje:

november 26., péntek este 4 órakor: november 27., szombat délután 1/2 órakor: a II. Torockó-ut. 6/b. sz. a. imaházban, péntek este és szombat reggel 9 órakor: hétköznap reggel 10 órakor: 1/2 órakor: hétköznap reggel 11. Váli-ut. 6. sz. a. 7 órakor Tóra-olvasó napokon Ujjakon 7 órakor: Tóraolvasó napon 11. Váli-ut. 6. sz. a. 7 órakor: Hétköznap este 4 órakor. — Istentisztelet helye. III., Kunh Zsigmond-ut. 49. XI., Borsány-ut. 37.

— Zsidó Múzeum nyitva: Szombaton 11-12. Vasárnap 10-12.

EGYEDÜLMARADT, lakással rendelkező középkorú uris-sony férjhez menne egzisten-ciával bíró urhoz, esetleg vi-dékre is. „50-60-ig” jelígre a kiadóra

UJÉLET
A MAGYAR ZSIDÓSAK LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., Sip-utca 12. — Telefon: 423-930.
Kiadóhivatal: János:
A MAGYARORSZAGI ISRAELITÁK ORSZÁGOS IRODÁJA
Felelős szerkesztő és felelős kiadó:
ROÓZ REZSŐ

Beküldött kéziratokat nem örl-zünk meg a visszaküldésükre nem vállalkozunk.

Előfizetési díjak:
Egy hónapra 6 Ft
Negyedévre 15 Ft
Félévre 30 Ft
Égész évre 60 Ft
Külföldre: 1 hónapra 7 Ft

Postafakárékpénztári csekk-számla: 26.209.

Nyomatott a Globus nyomdai műm-tézet környezetében.
Budapest, VI., Aradi-utca 8.
Felelős vezető: Kósz Zoltán